

Hemangiomen en wijnvlekken

Wat is een hemangioom en wat is een wijnvlek?

Een **hemangioom** is een goedaardige, rode of paarse zwelling van bloedvaten in de huid. Hemangiomen ontwikkelen zich kort na de geboorte. Een hemangioom groeit in een beperkt tijdsbestek uit tot een bult door vermeerdering van kleine bloedvaatjes. Uiteindelijk wordt een hemangioom langzaam kleiner en verdwijnt na een aantal jaren vanzelf.

Een **wijnvlek** (naevus flammeus, capillaire malformatie) is een goedaardige aangeboren vaatafwijking in de huid. Deze afwijking is al bij de geboorte zichtbaar en wordt gekenmerkt door uitgezette, paars-rode bloedvaatjes. Het is een vlek en geen zwelling. Er is geen sprake van groei door vermeerdering van bloedvaatjes. Het is dus geen hemangioom. Wijnvlekken worden tegenwoordig capillaire malformaties genoemd.

Hoe ontstaat een hemangioom of wijnvlek?

Het is niet precies bekend hoe hemangiomen en wijnvlekken ontstaan.

Wat zijn de verschijnselen?

Een hemangioom begint vaak als een lichtrode of een wat bleke vlek, waarin na enige weken rode stippen of kleine bloedvaatjes zichtbaar worden. In de eerste levensmaanden is er groei, waardoor zich een paars-rode zwelling of plek ontwikkelt. Oppervlakkig in de huid gelegen hemangiomen worden eerst steeds roder en

kunnen zich daarna gaan verdikken. Dit wordt ook wel een 'aardbei-vlek' genoemd. Dieper in de huid gelegen hemangiomen worden vaak wat later zichtbaar en zijn blauwachtig van kleur. Afhankelijk van de grootte zijn zij wel of niet verheven. Ook kan het om een combinatie gaan. De kleur en de zwelling kunnen variëren wanneer een kind huilt. Ook bij blootstelling aan bijvoorbeeld koude verandert het hemangioom van kleur en wordt dan vaak meer paarsblauw.

Hemangiomen worden uiteindelijk altijd weer kleiner en verdwijnen vanzelf, hoewel dat vele jaren kan duren (zie bij vooruitzichten). De meeste hemangiomen stoppen na ongeveer 6 maanden met groeien, maar ze kunnen tot 12 maanden of soms zelfs tot 18 maanden blijven groeien. De kleine hemangiomen groeien gewoonlijk maar weinig en langzaam. De hemangiomen die groot worden en snel groeien doen dat vooral in de eerste 4 maanden. Na verdwijnen van een hemangioom kunnen restafwijkingen overblijven (zie: wat zijn de vooruitzichten?).

Het komt voor dat een hemangioom aan het oppervlak kapot gaat. Hierdoor kan het hemangioom wat gaan bloeden en kan een wond ontstaan die meestal langzaam geneest.

Een wijnvlek is een roze tot paarse verkleuring. Een wijnvlek is aanwezig bij de geboorte en groeit mee met de leeftijd. Bij de geboorte ziet de vlek er vaak vlak en roze uit, maar op oudere leeftijd kunnen de bloedvaatjes nog meer uitzetten waardoor de wijnvlek donkerder en dikker wordt. Een wijnvlek zal nooit spontaan verdwijnen.

Hoe wordt de diagnose gesteld?

De diagnose hemangioom is in het begin niet altijd even gemakkelijk te stellen. Vaak wordt de plek aangezien voor een beurse plek van de bevalling, een ooievaarsbeet of wijnvlek. Maar zodra de plek begint te

groeien, is er geen twijfel over de juiste diagnose. In enkele gevallen is het nodig om een stukje weefsel (biopt) af te nemen.

Een wijnvlek is direct na de geboorte duidelijk herkenbaar.

Wat is de behandeling?

Behandeling van een hemangioom is meestal niet noodzakelijk.

Een hemangioom kan behandeld worden met een bètablokker (propranolol) in de vorm van druppels op het hemangioom of het drinken van een drankje. Behandeling met propranololdruppels die op het hemangioom gesmeerd worden, is mogelijk bij met name vlakke oppervlakkige hemangiomen. Dit kan plaatsvinden in overleg met uw arts.

Behandeling met propranolol in drankvorm is slechts in speciale omstandigheden noodzakelijk, namelijk:

- als het hemangioom gelegen is rondom de ogen, neus of mond en daardoor het zicht of de ademhaling bedreigt.
- Als er een wond in het hemangioom ontstaat
- Als het hemangioom kan leiden tot ernstige blijvende cosmetische schade. Chirurgische behandeling wordt tegenwoordig zelden uitgevoerd, maar kan soms toegepast worden wanneer tijdens de groeifase bijvoorbeeld een oog bedreigd wordt en andere behandeling niet aanslaat.

Een wijnvlek kan behandeld worden door middel van laserbehandeling met de vaatlaser. De wijnvlek wordt behandeld met licht van een bepaalde golflengte, dat goed door bloed wordt geabsorbeerd en niet door de rest van de huid. De geabsorbeerde lichtenergie wordt in warmte omgezet. Zo ontstaat in de bloedvaten een hoge temperatuur, waardoor ze verschrompelen. Als de door laser veroorzaakte beschadiging is genezen, zijn er minder bloedvaten overgebleven. Daardoor is de rode

kleur van de wijnvlek opgebleekt. De laserbehandeling moet meerdere keren worden herhaald voordat een goed cosmetisch resultaat is bereikt.

Een kleine wijnvlek kan soms door een plastisch chirurg worden verwijderd. Er bestaan ook camouflagetechnieken, waarmee de afwijking door het aanbrengen van make-up vrijwel onzichtbaar kan worden gemaakt. Een daarin gespecialiseerde huidtherapeute kan hierbij adviezen en instructie geven.

Wat kunt u zelf nog doen?

Als uw kind een hemangioom heeft, zijn er enkele dingen waar u op moet letten. Als een hemangioom een groot gedeelte van het gezicht beslaat of rond het oog, op de neuspunt, in het oor, op de lippen, in hals/nek of bij de anus zit, is het verstandig de huisarts te raadplegen. Dit geldt ook als er een wond ontstaat in een hemangioom

Een hemangioom onder op de rug, ter plaatse van de wervelkolom, moet verder onderzocht worden. Hierbij kan sprake zijn van een 'open ruggetje'.

Als op de huid meer dan vijf hemangiomen voorkomen, zal eveneens verder onderzoek nodig zijn. In dergelijke gevallen kan ook sprake zijn van hemangiomen in inwendige organen, vooral in de lever, maar dit is zeer zeldzaam.

Wat zijn de vooruitzichten?

De meeste hemangiomen blijven nog enige tijd onveranderd aanwezig als ze zijn volgroeid, maar na verloop van tijd beginnen ze te slinken. Het hemangioom wordt dan aan het oppervlak minder rood, dof en krijgt pleks-gewijs een enigszins grijze kleur. De eerste tekenen daarvan treden gewoonlijk op na 12 tot 18 maanden, soms gebeurt dit al in het eerste jaar. Er zijn hemangiomen die voor het 5de levensjaar volledig zijn verdwenen, maar bij de meeste duurt het langer.

Als algemene regel wordt wel 'de 10 procent per jaar regel' gehanteerd. Dat wil zeggen dat 50% van de hemangiomen is verdwenen op de leeftijd van 5 jaar, 70% op de leeftijd van 7 jaar en 90% op de leeftijd van 9 jaar.

Er bestaat een kans dat na verdwijning van het hemangioom een zichtbaar litteken achterblijft. Dat kan er uitzien als een dunne, slappe huid, als verwijde bloedvaatjes of als een uitstulping van de huid. Bij de grotere hemangiomen - vooral in het gezicht - kan op latere leeftijd een plastisch-chirurgische ingreep nodig zijn om het resterende litteken te verfraaien.

Een wijnvlek zal nooit spontaan verdwijnen. In de loop der tijd kan de wijnvlek donkerder van kleur en dikker worden.

Meer informatie over hemangiomen en wijnvlekken kan worden verkregen bij HEVAS:

Patiëntenvereniging voor Hemangiomen en Vasculaire malformaties (www.hevas.eu).

HEVAS richt zich op voorlichting, lotgenotencontact en belangenbehartiging voor ouders van kinderen met hemangiomen of vasculaire malformaties en voor patiënten met vasculaire malformaties.

Ook voor informatie over zeldzamere vormen van wijnvlekken en syndromen waarbij wijnvlekken voorkomen verwijzen wij naar de site van HEVAS.

Deze folder is een uitgave van de Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en Venereologie. Bij het samenstellen van deze informatie is grote zorgvuldigheid betracht.

De Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en Venereologie wijst desondanks iedere aansprakelijkheid af voor eventuele onjuistheden of andere tekortkomingen in de aangeboden informatie en voor de mogelijke gevolgen daarvan. www.nvdv.nl

Voor informatie over patiëntenorganisaties verwijzen wij u naar de website van Huidpatiënten Nederland www.huidpatienten-nederland.nl